

Utbildningsvetenskaplig kärna 2.1 Hållbar utveckling och intersektionalitet Core of Educational Science 2.1 Sustainable Development and Intersectionality

15 högskolepoäng

15 credits

Ladokkod: CUVK40

Version: 3.2

Fastställd av: Utskottet för utbildningar inom pedagogik och lärande 2018-11-23

Gäller från: VT 2019

Nivå: Grundnivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Pedagogiskt arbete (G2F)

Utbildningsområde: Undervisning 76%, Verksamhetsförlagd utbildning 24%

Ämnesgrupp: Pedagogik

Förkunskapskrav: För studenter antagna till någon av följande grund- eller ämneslärarutbildning vid Högskolan i Borås:

- Grundlärarutbildning med inriktning mot arbete i fritidshem, 180 hp
- Grundlärarutbildning med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3, 240 hp
- Grundlärarutbildning med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6, 240 hp
- Ämneslärarutbildning för grundskolans årskurs 7-9: svenska, engelska, svenska som andraspråk, 270 hp

Godkänt resultat i termin 1 samt godkänt resultat på all VFU inom ramen för respektive utbildningsprogram

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Innehåll

Kursens övergripande syfte är att bidra till att skapa en medvetenhet och kunskap kring vilka olika elever som läraren kan möta i sin profession. Elevers skilda bakgrund skapar olika förutsättningar för lärande, vilka diskuteras utifrån viljan att skapa ett mer jämlikt och jämställt samhälle. Intersektionalitet fokuserar på skärningspunkten mellan olika kategorier som kön, klass och etnicitet och hur de samverkar. Intersektionalitet exemplifieras bland annat genom ämnen som skolresultat, hälsa och digitala klyftor. Inom kursen diskuteras även lärarens möte med elever från olika religioner, elever med svenska som andraspråk samt olika sexuella identiteter. Studenten kommer att introduceras i de sociala, ekologiska och ekonomiska dimensionerna av hållbar utveckling och hur de samverkar. Jämlikhet och jämställdhet kommer att problematiseras på både lokal och global nivå utifrån hållbar utvecklings tre dimensioner. För att göra detta används bland annat estetiska moment för att utveckla studentens kunskaper kring estetiska läroprocesser. I kursen ingår även moment för att bidra till studentens vetenskapliga förhållningssätt och förmåga att kritiskt kunna granska vetenskaplig text kring ämnen som ingår i kursen samt sökandet av vetenskapliga artiklar i relevanta databaser.

Mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna, med avseende på,

Kunskap och förståelse

- 1.1 exemplifiera och problematisera olika aspekter av jämlikhet och jämställdhet utifrån ekologiska, ekonomiska och sociala dimensioner av hållbar utveckling
- 1.2 exemplifiera ett intersektionalitetsperspektiv på olika skolrelaterade fenomen utifrån kategorier som kön, klass och etnicitet och/eller andra i sammanhanget relevanta kategorier
- 1.3 redogöra för olika sexuella identiteter, och hur man i undervisningen kan inkludera en mångfald av, och sprida kunskap om dessa identiteter
- 1.4 beskriva den religiösa mångfalden i skolan och hur man som pedagog kan verka för en öppen dialog kring livsfrågor, etik och religiösa traditioner
- 1.5 redogöra för språkinläring, språkutveckling och språkanvändning i svenska som andraspråk

1.6 redogöra för olika teorier om estetiska lärprocesser

Färdighet och förmåga

- 2.1 genomföra enkla beräkningar av ekologiska fotavtryck och med dess hjälp identifiera de delar av den individuella livsstilen och konsumtionen som är mest miljöbelastande
- 2.2 planera, genomföra och motivera en gestaltning där centrala begrepp för hållbar utveckling belyses och problematiseras med hjälp av ett flertal estetiska uttryck
- 2.3 söka och lokalisera vetenskapliga artiklar med relevans för det valda området
- 2.4 visa en metodmedvetenhet vid granskning av vetenskapliga artiklar
- 2.5 visa kunskap kring hur val av teori/teoretiska begrepp har en relation till resultatutfall och analys i vetenskapliga artiklar
- 2.6 självständigt formulera mål, planera, leda, genomföra, utvärdera och dokumentera undervisning i skolan så att ett inkluderande förhållningssätt och en yrkesetisk medvetenhet genomsyrar verksamheten
- 2.7 i mötet med elever och kollegor använda ämneskunskaper och ämnesdidaktiska begrepp i ett relevant yrkesspråk
- 2.8 relatera kursens lärandemål till den kommande yrkesrollen

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- 3.1 motivera pedagogiska val för att skapa en jämlik och jämställd undervisning med särskilt fokus på klass, kön, etnicitet och sexuell identitet
- 3.2 motivera val av estetiska pedagogiska hjälpmedel
- 3.3 analysera och kritiskt granska lärarens samhällsuppdrag

Undervisningsformer

Undervisningen i kursen består av

- föreläsningar
- workshops/laborationer
- seminarier
- verksamhetsförlagd utbildning
- handledning

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer

Kursen examineras genom följande examinationsmoment:

(NÄ01) Hållbar utvecklig - den ekologiska dimensionen

Workshop

Lärandemål: 1.1, 2.1, 2.8

Högskolepoäng: 0,5

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(NÄ02) Drama

Workshop

Lärandemål: 2.2, 3.2

Högskolepoäng: 0,5

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(NÄ03) VFU

Verksamhetsförlagd utbildning

Lärandemål: 2.6, 2.7, 2.8, 3.1, 3.3

Högskolepoäng: 3,0

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(RE01) Gestaltning

Muntlig redovisning i grupp (vid omexamination kan redovisning komma att ske individuellt)

Lärandemål: 1.1, 1.2, 2.2, 2.8, 3.2

Högskolepoäng: 2,0

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(RE03) Granskning av vetenskaplig artikel

Skriftlig redovisning i grupp (vid omexamination kan redovisning komma att ske individuellt)

Lärandemål: 1.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.8

Högskolepoäng: 1,0

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(RE05) Svenska som andraspråk

Skriftlig redovisning i grupp (vid omexamination kan redovisning komma att ske individuellt)

Lärandemål: 1.5, 2.8

Högskolepoäng: 1,0

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(SE01) Hållbar utvecklig - den sociala dimensionen

Seminarium

Lärandemål: 1.1, 1.2, 2.8

Högskolepoäng: 0,5

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(SE02) Möta barn/elever från olika religioner

Seminarium

Lärandemål: 1.1, 1.4, 2.8

Högskolepoäng: 0,5

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(SE03) Intersektionalitet och möta barn/elever med olika bakgrund

Seminarium

Lärandemål: 1.1, 1.2, 2.8, 3.1

Högskolepoäng: 1,0

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(SE05) Estetiska lärprocesser

Seminarium

Lärandemål: 1.6, 3.2

Högskolepoäng: 0,5

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(SE06) Granskning av vetenskaplig artikel - Metod

Seminarium

Lärandemål: 2.3, 2.4

Högskolepoäng: 1,0

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(SE07) Granskning av vetenskaplig artikel - teori/analys

Seminarium

Lärandemål: 1.2, 2.3, 2.5, 2.8

Högskolepoäng: 1,0

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(SE08) VFU-uppföljning

Seminarium

Lärandemål: 2.6, 2.7, 2.8, 3,1 3.3

Högskolepoäng: 0,5

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(SE09) Seminarium Svenska som andraspråk

Seminarium

Lärandemål: 1.5, 2.8

Högskolepoäng: 1,0

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(SE10) Sex och samlevnad/Sexuell identitet

Seminarium

Lärandemål: 1.1, 1.3, 2.8, 3.1

Högskolepoäng: 1,0

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Den sammanhängande VFU-perioden är en examination där 100% närvaro gäller. Bedömning av den verksamhetsförlagda utbildningen sker enligt ett systemiserat och validerat bedömningsformulär. Det maximala antalet examinationstillfällen för verksamhetsförlagd utbildning är två. Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda

utbildning, eller motsvarande, om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att barns/elevs säkerhet, integritet eller föräldrars förtroende för verksamheten riskeras. När verksamhetsförlagd utbildning avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle är förbrukat. I sådana fall skall en individuell utvecklingsplan upprättas av examinator i samråd med studenten. Student som underkänts i den praktiska delen har möjlighet att genomgå ytterligare ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle på denna kurs såvida inte två examinationstillfällen redan förbrukats. Om student på eget initiativ avbryter verksamhetsförlagd utbildning, leder avbrottet till att studenten underkänns på kursen. Studenten erbjuds i sådant fall en ny praktikperiod i samband med nästa kurstillfälle såvida inte det maximala antalet examinationstillfällen redan uppnåtts. Betyg grundas på en samlad bedömning av studentens kunskaper, färdigheter och värderingsförmåga. Betyg bestäms av särskilt utsedd lärare (examinator) (Högskoleförordningen, 6 kap 18-19 §§).

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Björneloo, Inger (2007). *Innebörder av hållbar utveckling: en studie av lärares utsagor om undervisning*. Diss. Göteborg: Göteborgs universitet (184 s)

Björneloo, Inger (2010). *Lärande på hållbar väg*. Rev. vers. Solna: Världsnaturfonden WWF (52 s)

Bring, Ove (2011). *De mänskliga rättigheternas väg: genom historien och litteraturen*. Stockholm: Atlantis, s. 613-626 (14 s)

Braun, V & Clarke, V (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3:2, 77-101 (14 s)

Davies, Bronwyn (2003). *Hur flickor och pojkar gör kön*. 1. uppl. Stockholm: Liber, s. 9-11, 26-37 (15 s)

De los Reyes, Paulina & Mulinari, Diana (2005). *Intersektionalitet: kritiska reflektioner över (o)jämlighetens landskap*. 1. uppl. Malmö: Liber, s. 89-99 (11 s)

Ekologiska fotavtryck: vår påverkan på planeten. (2013). Solna: Världsnaturfonden WWF (24 s)

Elmeroth, Elisabeth (2017). *Möte med andraspråkslever*. Lund: Studentlitteratur, s. 92-169 (77 s)

Fahlén, Marie (2013). Barn och det mångreligiösa samhället. I Fjällhed, Anders & Jensen, Mikael (red.) (2013). *Barns livsvillkor: i mötet med skola och fritidshem*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur (15 s)

Fountain, Susan (1997). *Att undervisa för utveckling: en pedagogisk resurs för global medvetenhet*. Lund: Studentlitteratur (337 s)

Grizzle, Alton & Wilson, Carolyn (red.) (2011). *Medie- och informationskunnighet i skolan och lärarutbildningen: ramverk och undervisningspraktiker*. Paris: Unesco (utdrag, ca 50 s)

Heikkilä, Mia (2015). *Lärande och jämställdhet i förskola och skola*. 1. uppl. Stockholm: Liber, s. 182-193 (11 s)

HomO (2003). *Tystnadens tyranni: om heterosexualliteten som norm och homofobi i skolan*. Stockholm: HomO (12 s)

Klerfelt, Anna & Qvarsell, Birgitta (red.) (2012). *Kultur, estetik och barns rätt i pedagogiken*. Malmö: Gleerups (221 s)

Lantz, Annika (2013). *Intervjumetodik*. 3., [omarb.] uppl. Lund: Studentlitteratur, s. 41-56 (15 s)

Patel, Runa & Davidson, Bo (2011). *Forskningsmetodikens grunder: att planera, genomföra och rapportera en undersökning*. 4., [uppdaterade] uppl. Lund: Studentlitteratur, s. 91-101 (10 s)

Sahlström, Jenny (2006). *En utmaning för heteronormen: lärares kunskapsbehov och ansvar inom områdena sexuell läggning och homofobi*. Stockholm: Under ytan (39 s)

Sammanfattning av Världsnaturfonden WWFs Living Planet Report. (2014). Solna: Världsnaturfonden (WWF) (40 s)

Stier, Jonas (2009). *Kulturmöten: en introduktion till interkulturella studier*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur, kap. 6 (15 s)

Svenska skolbarns hälsovanor 2009/10: grundrapport. (2011). Östersund: Statens folkhälsoinstitut (91 s)

Torr, Jane (2004). Talking about picture books: The influence of maternal education on four-year-old childrens talk with mothers and pre-school teachers. *Journal of Early Childhood Literacy*, 4 (2), ss. 181-210 (29 s)

Ytterligare litteratur/vetenskapliga artiklar tillkommer enligt lärarens anvisningar (ca 150 s)

Studentinflytande och utvärdering

Före kursstart inbjuds studenterna till kursinformationsmöte. Kursen utvärderas i enlighet med gällande riktlinjer för kursvärderingar vid Högskolan i Borås, där studenternas synpunkter ska inhämtas. Kursutvärderingsrapporten publiceras och återkopplas till deltagande och blivande studenter i enlighet med ovan nämnda riktlinjer, och ligger till grund för framtida utveckling av kurser och utbildningsprogram. Kursansvarig lärare ansvarar för att utvärdering enligt ovan genomförs.

Övrigt

Kursen ingår i följande utbildningsprogram:

- Grundläroutbildning med inriktning mot arbete i fritidshem, 180 högskolepoäng
- Grundläroutbildning med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3, 240 högskolepoäng
- Grundläroutbildning med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6, 240 högskolepoäng
- Ämnesläroutbildning för grundskolans årskurs 7-9: svenska, engelska, svenska som andraspråk, 270 högskolepoäng

I kursen ingår 2 veckors VFU.